



Yrityksen perustaja:
Tietopaketti
osuuskunnasta

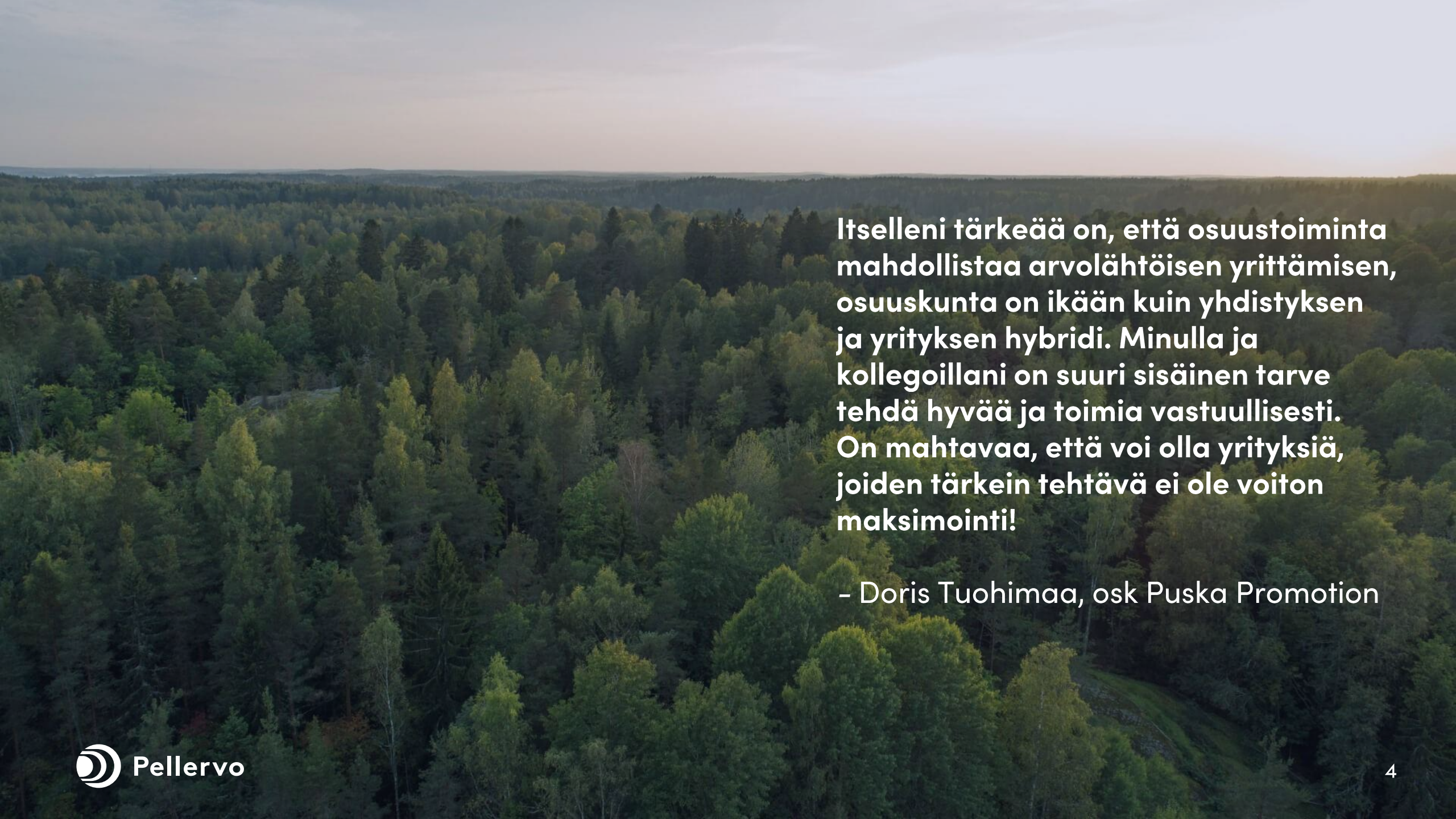
SISÄLTÖ

- ▼ Erot muihin yritysmuotoihin
- ▼ Osuuskunnan käyttötavat
- ▼ Osuuskunnan hallinto



Perustaisimmeko osuuskunnan?

Mikä erottaa muista?



Itselleni tärkeää on, että osuustoiminta mahdollistaa arvolähtöisen yrittämisen, osuuskunta on ikään kuin yhdistyksen ja yrityksen hybridi. Minulla ja kollegoillani on suuri sisäinen tarve tehdä hyvää ja toimia vastuullisesti. On mahtavaa, että voi olla yrityksiä, joiden tärkein tehtävä ei ole voiton maksimointi!

- Doris Tuohimaa, osk Puska Promotion

Osuuskunnan edut yrittäjälle?

- Osuuskunta sopii yritykseksi yhteisölle, jonka yhteisenä tavoitteena on myös muiden kuin taloudellisten etujen saavuttaminen.
- Osuuskunta on joustava yritysmuoto: Mukaan on helppo lisätä uusia ihmisiä. Irtautuminen on myös vaivatonta.



Mihin osuuskunta sopii?

1. Yrittämiseltä halutaan perustajien tasavertaisuutta

- Kun halutaan hallita riskejä, henkilö- ja taloudelliset riskit ovat kaikkien jäsenten yhteiset
- Yhdessä tekemällä säästetään yksikkökustannuksia
- Mahdollisuus ottaa uusia yrittäjiä mukaan helposti tai antaa vanhojen irtautua

-> Edellyttää keskinäistä luottamusta

2. Yritysten väliseen yhteistyöhön:

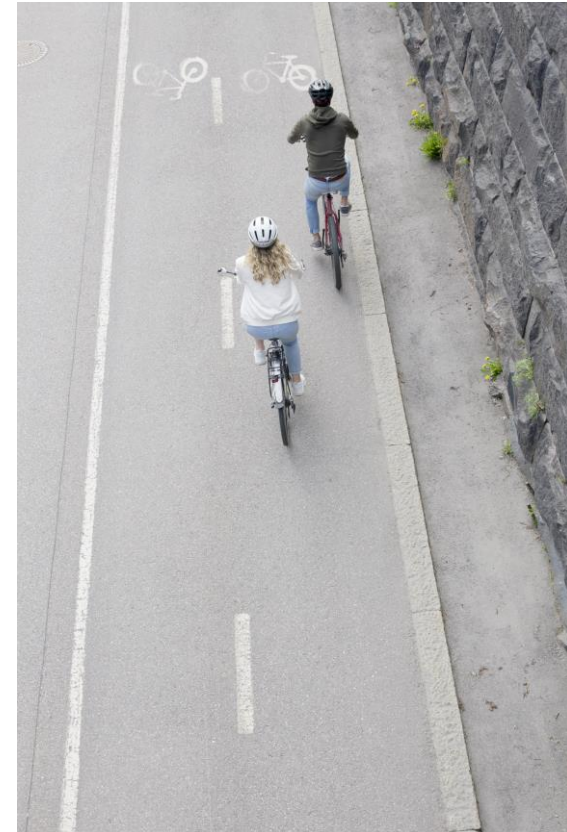
- Säästöt
- Markkinointi
- Kilpailutukset ja julkisen hankinnat
- Laatu järjestelmät
- Neuvotteluvoima

3. Tarpeellisen palvelun järjestämiseen

- Markkinaehtoisesti ei olisi muuten tarjolla

Keskinäinen luottamus erityisen tärkeää

- Perustamisen lähtökohtana on oltava keskinäinen luottamus.
- Hallinto on demokraattista, päätöksenteon ideana on tasa-arvoisuus.
- Tekeminen kaikille osallisille läpinäkyvää.
- Tavoitteena on jäsenten palvelu.



Osuuskunnan määritelmä

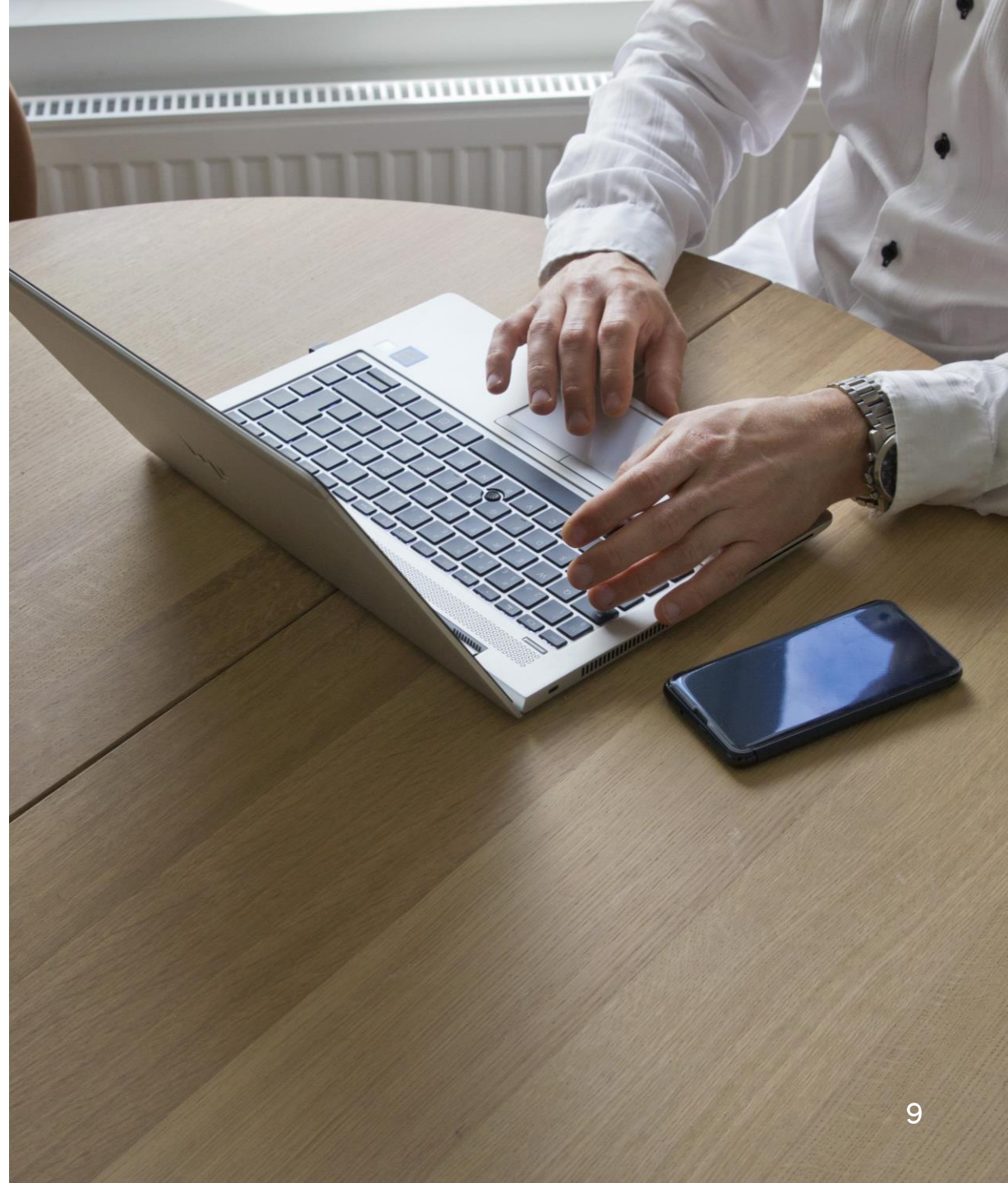
Osuuskunta on jäsentensä yhteisesti omistama ja demokraattisesti hallitsema itsenäinen henkilöyhtymä, johon jäsenet liittyvät vapaaehtoisesti.


Toiminnan tarkoitus on jäsenten taloudenpidon tai elinkeinon tukemiseksi harjoittaa taloudellista toimintaa siten, että jäsenet käyttävät hyväkseen osuuskunnan tarjoamia palveluita taikka palveluita, jotka osuuskunta järjestää tytäryhteisönsä avulla tai muulla tavalla.

Osuuskuntalaki

Osuuskunnan piirteitä

- **Jäsenyys:** Osuuskunta voi ottaa uusia jäseniä, jäsenyys on vapaaehtoinen ja osuuskunnasta voi erota. Siitä voidaan myös erottaa.
- **Tulos:** Jaetaan yleensä jäsenille siinä suhteessa, kuin he ovat käyttäneet osuuskunnan palveluja.
 - Työosuuskunnassa työpanoksesta
- **Velat:** Jäsenillä ei ole henkilökohtaista vastuuta osuuskunnan veloista.





Yksi osuustoiminnan parhaista puolista on, että ei tarvitse yrittää yksin. Osuuskunta on yhteisöllinen ja demokraattinen alusta, joka mahdollistaa yhteistyöllä hienoja juttuja. Mukaan pääsee matalalla kynnyksellä ja pienellä investoinnilla, osuusmaksun saa jopa takaisin, jos ei enää halua olla mukana.

- Doris Tuohimaa, osk Puska Promotion

Yritysmuodot vertailussa

	Osuuskunta	Osakeyhtiö
Tarkoitus	Jäsenen talouden tai elinkeinon tukeminen	Voiton tuottaminen osakkeenomistajille
Omistajat	Palveluiden käyttäjä, voidaan erottaa, ellei käytä	Sijoittaja, omistajuutta ei ole sidottu käyttöön
Vastuu	Sijoitettu pääoma	Sijoitettu pääoma
Äänioikeus	Jäsen/ääni	Sidottu osakkeiden lukumäärään
Valtaaminen	Hyväksyy uudet jäsenensä, ei vallattavissa	Ei vaikutusvaltaa siihen, kuka omistaa
Tuloksenjako	Jaetaan suhteessa käyttöön	Jaetaan suhteessa omistukseen

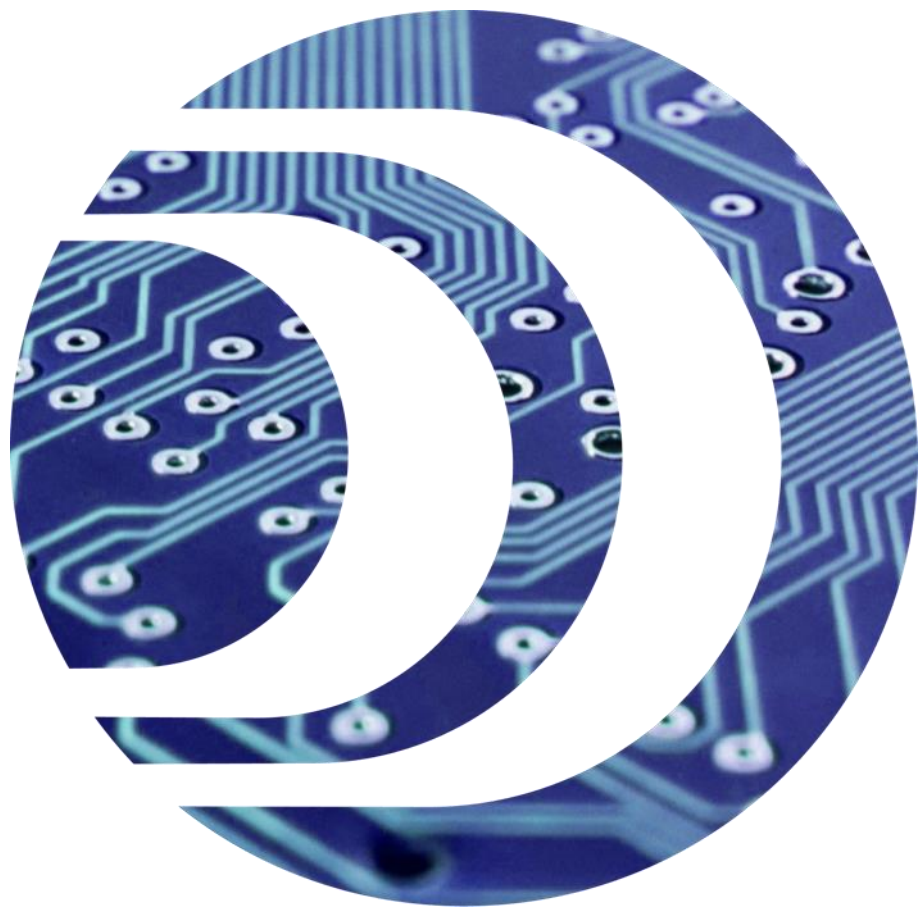
Toiminimi, osakeyhtiö, osuuskunta

	Toiminimi	Osakeyhtiö	Osuuskunta
Vastuu	Koko omaisuus	Sijoitettu pääoma	Sijoitettu osuushinta
Osalliset	1	Yleensä 1, 2 tai 3.	Ääretön
Pääoma	Ei minimiä	Ei minimiä	Ei minimiä
Kirjanpito	Yksinkertainen	Kahdenkertainen	Kahdenkertainen
Omistajakunnan vaihtuvuus/ lisääminen	Ei mahdollista	Mahdollinen, mutta vaati järjestelyjä	Helppoa

Työosuuskunta vai laskutuspalveluyritys?

	TYÖOSUUSKUNTA	LASKUTUSPALVELUYRITYS
HARJOITTA A LIIKETOIMINTAA	kyllä	kyllä
MITÄ LIIKETOIMINTAA	kulloisenkin toimialansa mukaista	laskutuspalvelutoimintaa
PALVELEE	kuluttaja- ja yhteisöasiakkaita	itsenäistä ansiotoimintaa harjoittavia: itsensä työllistäjiä, ns. kevytyrittäjiä jne.
KENEN LUKUUN ASIAKASTYÖ TEHDÄÄN	osuuskunnan	laskutuspalvelun käyttäjän lukuun
TYÖSUHTEEN EHDOT TÄYTTYVÄT	kyllä	ei

Lähde: Osuuskunnan perustajan opas
Jukka Pötry & Jarmo Hänninen 2020



Osuuskunnan käyttötavat

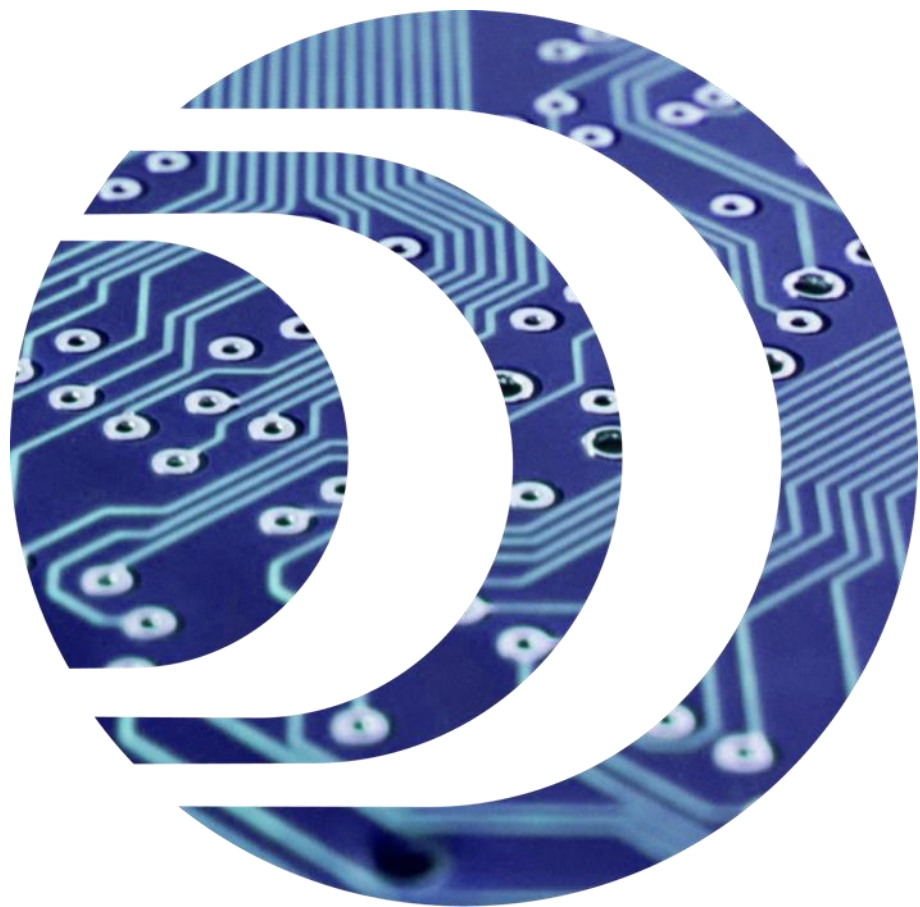
Esimerkkejä osuuskunnista

Osuuskunnan erilaiset tehtävät



Mihin tarpeisiin osuuskuntia on perustettu?

- Yhteiset hankinnat
- Markkinointiin lisää resursseja
- Konerengas
- Yhteisön infran järjestäminen (kuitu, vesi, energia, sähkö)
- Muut yhteisön palvelut
- Työpaikan tarjoaja
- Yrittäjyyden harjoittelu oppilaitoksissa
- Korkeakouluopiskelijoiden työnantaja



Osuuskunnan hallinto

Toimielimet

Hallinnon perusmalli osuuskunnassa



Jäsenet



Osuuskuntakokous



Hallitus

Mistä osuuskunnan hallinto koostuu?

- 1. Osuuskunnan kokous:** Ylin päätösvalta
 - Säännöissä voidaan määrätä, että osuuskunnan kokouksen sijaan jäsenten päätösvaltaa käyttää jäsenten vaaleilla valitsema **edustajisto**.
- 2. Hallitus:** Toimeenpanovalta
 - Osuuskunnalla voi olla myös **hallintoneuvosto**.
 - Osuuskunnalla voi olla **toimitusjohtaja**.
- 3. Tilintarkastaja tai toiminnantarkastaja**

Osuuskunnan kokous

- Jäsenten **ylin päätöksentekofoorumi** osuuskuntalaissa ja säännöissä määritellyissä osuuskunnan asioissa.
- Vuosittain pidettävä **vähintään yksi** varsinainen osuuskunnan kokous.
 - Lisäksi kaikki jäsenet voivat myös ilman kokousta päättää yksimielisesti osuuskunnan kokoukselle kuuluvista asioista.
- Jokaisella jäsenellä on **yksi ääni**.
 - Säännöissä voidaan määrätä erisuuruudesta äänimäärästä.
- Osuuskunnan kokous on pidettävä **osuuskunnan kotipaikassa**, ellei säännöissä muuta määrätä.

Osuuskunnan kokouksen tehtäviä

- Päättää vuosittain:
 - tilinpäätöksen vahvistamisesta
 - ylijäämän käyttämisestä
 - vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle, hallintoneuvostolle ja toimitusjohtajalle
 - valitsee hallituksen tai mahdollisen hallintoneuvoston jäsenet sekä tilintarkastajan tai toiminnantarkastajan
- Päättää tarvittaessa mm. sääntöjen muuttamisesta, osuuskunnan sulautumisesta ja osuuskunnan purkamisesta.
- Säännöissä voi olla määräyksiä myös muista osuuskunnan kokouksen päätettäväksi kuuluvista asioista.

Osuuskunnan hallitus

- **Yleistoimivalta:** Kaikki mikä ei ole määrätty muiden tehtäväksi.
 - Myös laajat liiketoimintaa koskevat päätökset.
- **Vähintään yksi ja enintään viisi jäsentä.** Säännöillä voidaan määrätä enemmänkin jäseniä.
 - Puheenjohtaja välttämätön.
- **Päätösvaltainen,** kun paikalla on yli puolet sen jäsenistä.
 - Ei saa tehdä päätöstä, jos kaikille hallituksen jäsenille ei ole varattu tilaisuutta osallistua asian käsittelyyn.

Hallituksen jäsenet

- Hallituksen jäsenet valitaan tehtävänsä toistaiseksi, mutta säännöillä voidaan myös vapaasti määrätä toimikauden pituudesta.
- Hallituksessa voi olla varajäseniä. Alle kolmijäsenisessä hallituksessa on oltava vähintään yksi varajäsen.
- Laissa ei ole määrätty hallituksen jäsenille erityisiä kelpoisuusvaatimuksia.
- Yleensä säännöissä on määräys, että hallituksen jäsenen tulee olla osuuskunnan jäsen.

Lue lisää: perustajanopas.pellervo.fi



Kiitos!

Osuuskuntien keskusjärjestö
pellervo.fi
Simonkatu 6, 00100 Helsinki

